

0
Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ

ΛΕΟΝΤΙ ΧΟΝΑΓΠΕΙΣ

(ΠΙΙΜΑ)

ΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ
ΜΙΟΝΟΤΙΤΟΝ
—1934—

Г. КОСТОПРАВ

I
9

ХУДОЖНИК Ф. ЯЛИ
ОТВ. РЕДАКТОР И. САРБЕЙ

укргоснацмениздат
1934 МАРИУПОЛЬ 1934

Г. КОСТОПРАВ

ЛЕОНТИЙ ХОНАГБЕЙ

(ПОЭМА)

ХУДОЖНИК Ф. ЯЛИ
ОТВ. РЕДАКТОР И. САРБЕЙ

укргоснацмениздат
1934 МАРИУПОЛЬ 1934

Д 8
9892

Г. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ

ΛΕΟΝΤΙ
ΧΟΝΑΓΠΕΙΣ
(ΠΙΜΑ)

Г.П.Б. в Лигре
У. 1935 г.
Акт № 37

МАΡΙΥΠΟΛΙ
= 1934 =

-
-
- Επιτράπηκε για εκτίποσι 1/XII-34.
 - Γορλίτ №2305 - Τираж 1500
 - Αριθμός παραγγελίας 4995.
 - Αριθμός βιβλίου 53
-
-

ΠΡΕΦΘΙΝΟΣ ΣΙΝΤΑΧΤΙΣ:
Γ. ΣΑΡΜΠΕΙΣ

« .. Ι Ο Χ Τ Ο Β Ρ Ι Α Ν Ι Ρ Ε Β Ο Λ Ι Υ Τ Σ Ι Α
Κ Ο Β Ο Ν Τ Α Σ Τ Ι Σ Π Α Λ Ι Ε Σ Α Λ Ι Σ Ι Δ Ε Σ
Κ Ε Β Γ Α Λ Ο Ν Τ Α Σ Ε Μ Π Ρ Ο Μ Α Ρ Ε Α
Ε Ν Α Γ Ρ Α Δ Α Τ Υ Ζ Μ Ο Ν Ι Μ Ε Ν Υ Κ Ο Ζ -
Μ Υ Κ Ε Τ Ο Ν Ε Θ Ν Ι Κ Ο Τ Ι Τ Ο Ν , Τ Υ Σ
Ε Δ Ο Σ Ε Κ Ε Ν Υ Ρ Ι Ο Ζ Ι Σ Ι Μ Ο Κ Ε Κ Ε -
Ν Υ Ρ Ι Α Α Ν Α Π Τ Ι Κ Σ Ι . »

Ι. ΣΤΑΛΙΝ

REPORT OF THE
COMMISSIONER OF THE
LAND OFFICE
FOR THE YEAR
1887

ΣΤΙ ΑΖΜΟΝΙΤΙ-ΜΥ
З. Ц.

ΑΦΙΕΡΟΣΙ

’Ντα ρον μπαέρς κε πάτος θγαλ
Φτινό κε όμορφό μυρδιά
Κε τα δεντρά ζντανίζνε παλ
Κε πες τα τζόλια θραζ το δλία,—
Δον γνωριζμένα τα στιρέις
Γο πάγο ς’ χόρα, πυ καμία
Ναμλίδς Λεόντι Χοναγπέις
Αγάπανιν Κοσσκός τ’ Μαρία.
Δία κατέις σιμά στο γιάρ
Χασιθετλέβνε χόρια-χόρια,
Χλυρίζ πιχτό ταζό χυρτάρ

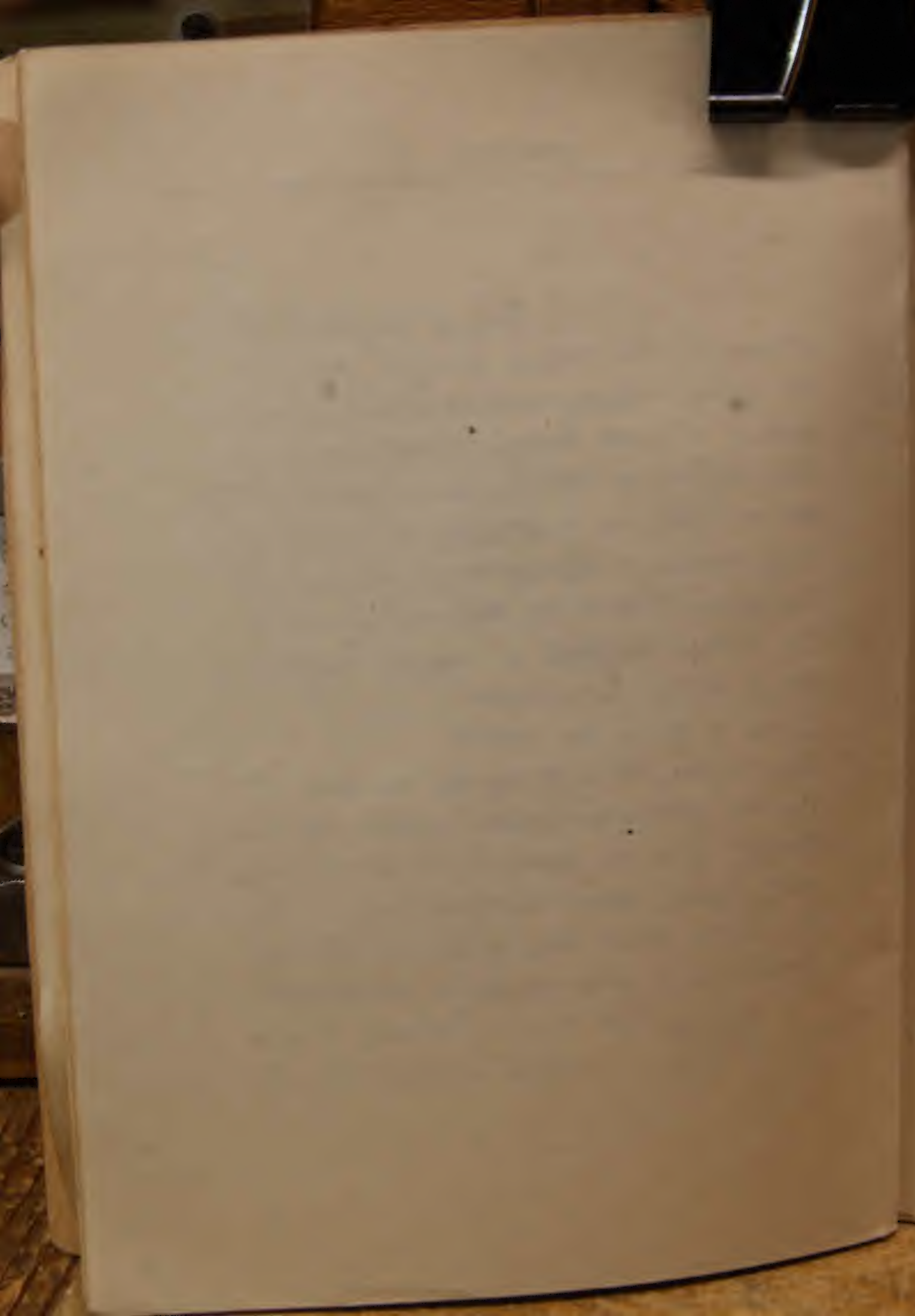
Στα ζμονιμένα τα μυρμόρια.
 Στ' ατίντς, αδό τίνα κεμάτ
 Δεκάδες χρόνια πκαχ το χόμα,
 Γο κξέρο—ίνε δί' νυμάτ,
 Τίνα ανκέφκυνε ακόμα.
 Ος σιμερνό το μέρα σον
 Το ζμονιμένο-τιν τ' λαλία:
 Ανκέδνε κόζμος τον Λεόν,
 Ανκέφκετ ντάμα-τ' κε Μαρία.

.
 Γο βρέθα απ' αδό μακρά,
 Γο ίδα τόπατα κενόρια,—
 Εχί, πυ εν πσιλά δεντρά,
 Πυ τα χορτάρια στέκνε κύρια,
 Εχί, πυ τίντζκα ερα στο τζαπ
 Κλατζέφκετ ποταμί το χίμα,
 Για τ' αρσιζνό Λεόν τ' αγάπ
 Γο μέγα έγραψα πύμα...

* * *

Περνά αγίριστο κερός.
 Τα χρόνια ντρέχνε πεσαλίνα...
 Δικό-μ' τ' χαρά, δικό-μ' το φος,
 Εσί, αζμόνιτι-μυ ZINA!
 Με το αγάπ, με το σαιγί,
 Πύια αρτρέφκνε κάθα χρόνο,
 Γο σένα,—ζίσιμο-μ' τ' αθγί,—
 Το πύμα-μ' αφιερόνο.
 Περνά κερός... Κονά-ζαμάν,
 (Αντα τι θα να ζυμ καμία)
 Κανά κυρίτς, δικός τ' αχράν,
 Πες τα αδιάβαχτα χαρτία,
 Κατθάζ ατύτο το χαρτί,
 Ανίζ—διαθάζ δικό-μ' το γράμα
 Κε τίντζκα με τ' σαιγί αφτί
 Ανκέθζε αν τι μένα ντάμα!..

Μαριόπολι,
 14-XI-34

Методические указания
по разработке
проекта
по составлению

1.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Γο πάγο λον το τζολ. Ιπλόνε έμπρο-μ στράτες.
Βιηλίζο. Πας το σιρτ μαθρίζ πσιλό ομπά.
Κρεάδοσεν κερός. Γαναχτιζμένο πάτος
Πες νίχτας το σκυτίν θαθέα κολιμπά.

* * *

Στα χλίτεκα τα φυλείς κεμόνε τα πυλία,
Πες ντίμχο τ' κυρινσέ πλακόθεν το τιντζλίχ.
Πσιλά στον υρανό τρομάζνε άστρες χρία,
Θαρίς κε ρέγασαν, χαντρέβνι χλας κε γιχ...

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

* * *

Λαφρά φισά χαρσού-μ ταραμαδί αέρα,
Ασπρίζ στενό ποτάμ στα τίντζχο ταραμά.
Ζτθαγμένο άσσιρο στο ταραμά απέρα.
Ις άθορπος πρατί στα ασιρόνες εμα.

* * *

Περνύ, παένυ εμα-τ.—Σί ίσε, πάπυ Γιόρχα;
Καλά ίσε;—Καλά. Για ει τίλογα ζις;
Δυλέβις στο μπαζάρ; Να φερ κινά-μαχόρχα!
Σι, λέγνι, ίνεσε ρομέχο πιυτίς;!

* * *

Πας Γιόρχα το κεφάλ ασπρίζνι κρία τζάλια...
Αφτός χαμνογελά, χαρσού-τ αντα ντρανό:
— Λέις—γέρασα, πεδί; Γερνόμε γάλια-γάλια..
Τι λείς-χε ίνεμε ετρίς οχτό κυρνό...

Καλτέρια,
Στ' μαρέαμ
Λιγ' πέμνο
Σχορέφτεν

—Σι κέρι
'Ντο κένο
Σις έσσιτ μ
Δεν κέρετε

Τρομάζνε
Το νόνιζμα
Ο Γιόρχας
Κε τίντζχα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

* * *

Καλτέρια, άνικσια, εσυμός κε ετυρυτέρια
Στ' μαρέσμ πέρασαν ετμίσς οχτό φορείς!
Λιγ' πέμνανε ζτανί δικόμ τ' αχράν, τα τέρια μ...
Σχορέφτεν φιλο-μ'-πα—Λεόντι Χοναγπέις!

* * *

—Σι κσέρις τον Λεβόν;—Μεγάλναμ ε' ένα χώρα.
'Ντο κσένο το προμί, 'ντα χρόνια—γιαλτζιλίχ...
Σις έσσιτ μέγα θαχτ, οτ' έςετς γιάςς α τόρα,
Δεν κσέρετε εσίς το εμπριζνό γιατςλίχ!

* * *

Τρομάζνε στ' υρανό τα άστρες ζζανκαριάρκα.
Το νόντζμα-μ' παέν στο εμπριζνό, μακρά...
Ο Γιόρκας τι λαλί. Αφτός καπνίζ τσιγάρκα
Κε τίντζκα λίγο στερ τ' δίγιμα-τ' πςσιρά....

2.

ΑΙΤΣ ΙΤΥΝΕ ΚΑΜΙΑ...

1

... Το τζαλεμένο το τζιτζάκ
Μαράθεν κε ιπλόθεν,
Το κσερομένο το πιγάδ
Στυπόθεν κε τσυρόθεν.
Αιτς άνθρωπος: άντα γερνάς—
Το έμας χαν το χλιάς,
Παέν το δλίας ζορλιτά,
Τ' καρδιάς γαναχτά.

— 2 —

Στον κόζμο θγενε—χαντρέθς το τερί.
 Τα γένια-τ σπρότσκα εσόνια.
 Κρύε σ' λαχαρτί, πεσιράε ανκέθς
 Τα ζμονιμένα χρόνια,
 Τα χρόνια, πότε ίενετς γιάεε
 Σις δί-εας—αγιαχτάεε,
 Τα χρόνια, πύια με τ' χολί
 Ανκέθνιτα πολί...

— 3 —

Ε-ε, χρόνια πέραςαν πολά
 Κε φένετ-μαε: ατόρα
 Μις θρέθαμ στ' άλο το ντυνιά,
 Μις ζόμε στ' άλο χόρα!
 Ναμί γελάε,—αντα γερνάε,
 Σι νίεεκεε γιαν τι μαε.
 Σις—γιάεε—δε κσέρετε, ελμπέτ,
 Γιαεελίχ το μπιριτιέτ...

— 4 —

Καμία, μπέλτιν, έρχετ ραστ
 Ανκέδς εσί το λόγο-μ.
 Τζαρχ αν ίχσ, γ' αν τι σαξ.
 Να ίμνε γιάσσ' ε απλόγυμ!
 Μα ίθρεν ζερ τζαρά κανίς
 Τα χρόνια-τ' να γερίξ;
 Το χαιθέτ τ' καρδία-μ σφιγ,
 Ντα κρύι στο νύ-μ' τ' γιασελίχ...

— 5 —

Τ' γιασελίχ-μας μιάζειν αμάκς.
 Βζεγμένο με τα θόγδα,
 Τ' σεενκλίχ-μας ίτυν ένα στακς—
 Γιορτάτχα τα τραχόιδα...
 Σιμόνε άνικς, στυρωτέρς—
 Σι μόνο τ' θλίας κερς.
 Στα χόσσα, στα κυτόδια—γιάσσ,
 Γιορόντ—πες το τζαλάσσ...

— 6 —

Γιά τυθαρτζίς, γιά χυρυτζίς,
 Στα τζόλια μέρα-νίχτα...
 Τα χάντια κζέθαν πάνο-ίς,
 Με ιδρο-τιν ποτίχταν...
 'Αιτς έζνανε χαρίπ γιασσιλάρ
 Με πράμα μπααραμπάρ.
 Αφτό το ζίσμο, τις το κζερ,
 Απξά τον κόζμο γερν!

— 7 —

Αχ τ' Μαριώπολ στο Ταιγάν,
 Λον γιαλοδί τα χύμια
 Ατότες ιδρεσσκαν μιντάν
 Τζυμπάνκα τα ντυρούμια.
 Πολί τζυμπάν—ζερ μόνο ίς—
 Λν στέκες να νονίζ-ς,
 Στα τζόλια ιδρανε μυρμόρ:
 Τζυμπάν αχ τ' Τζορνοχόρ,

— 8 —

Ἀπ' το Χαράχλα, Σαρτανά,
 Ἀργίν γε Ἀντζαρίχα, —
 Ὅτιν ἔχαν στράτες χοριστά,
 Μα ἓνα μίρα ἔχαν..
 Ἀτότες πίστεθαν, ταπλός,
 «Αἴτς ἶπεν ο θεγός,
 Αἴτς ἴτον πάντα γε παντού,
 Αἴτο εν απ' θεγύ !»

— 9 —

«Το δέντρο πάνο φερ πυρκό,
 Μα άνεμος κρεμίζ-το,
 Γαρίπκο μάνα εςς μυρό,
 Μα κσένος ἀνκαλίζ-το!»
 Ἀτίτχο ἴτونه κερός...
 (Νονίζονε καμπός,
 Κενόριο κόζμος γιαν τι σας,
 Θαρís γε πσέμα μιάζ!..)

— 10 —

... Κρεμάζ, θραδής πλατί πρεσό
 Πας υρανό τα άκρες.
 Τα άστρες, αν ντρανάς χαρισό—
 Κυρσί τιμίζκα δάνρες.
 Τ' χισμέτ-τιν ίτνε πικρό
 Σ' δικό-μας τον κερό.
 Απότ' δικό-τιν το αγάπ
 Δεν δάινεν στο ισάπ.

— 11 —

Αιτς, τίλογα το χαραχός
 Χολτέθι πας τα πλίτζα,
 Αθλαίβαν αναχόρταστ πλως
 Γαρίπκα τα κυρίτζα.
 Τίς ίτον όμορφί, ελμπέτ,
 Τί ίβρεσσκιν «χισμέτ»,
 Στο πλόσσκο άντρα, σαν χυριμπάν,
 Δυγμέν χαρπαριστάν...

— 12 —

Ατότες το κυρτί το θαχτ
 Με το μορφιάδα-τε ντάμα,
 Τα σόια-τε ίχανε ισετάχ
 Να πόλναν γιαν το πράμα.
 Το νύ-τιν ίτυνε κυντό:
 'Τιν ντράναναν ε' αφτό,
 Ταπλός, το μέγα συρπατζλίχ.
 Δὺι θαχτ κε σεβταλίχ!

— 13 —

... Ε-ε, χρόνια πέρασαν πολά
 Κε φένετ-μας: απόρα
 Μις θρέθαμ στ' άλλο το ντυνιά,
 Μις ζόμε στ' άλλο χόρα!
 Ναμί γελάς,—άντα γερνάς,
 Σι νίεσκες γιαν τι μας.
 Σις — γιάς — δε κσέρετε, ελμπέτ,
 Γιασζλίχ το μπιριτιέτ!...

3.

ΠΑΛΙΚΑΡΟΣ ΛΕΩΝΣ

— 14 —

... **Κ**αρία γό-πα ίμνε γιάσσ-ς.
(Πο πέμνιν 'το τ' «καρία!»)
Κε γό-πα ίχα αγιαχτάσσ-ς
Πες γιάσσκα τα πεδία.
Κε μέσα-τιν στο Σαρτανά
Τραγούδα αρσιζνά
Τραγόδανεν πες τ' μισαρείς
Λεόντι Χοναγπείς.

— 15 —

Στα μικροθείς δεν ίσσευ 'τος
 * Νε τάτα κε νε μάννα...
 (Τίς δεν μεγάλνεν ορφανός—
 Δεν κσερ αψτό το γάνα!)
 Βαρέα ήταν τα στιρείς
 Στα κσένα τα αβλείς,
 Τα πράτικσεν στα μικροθείς
 Λεόντι Χοναγπέις!

— 16 —

Τ' γιασελίχ-μας ίτυν στεῦαρό,
 Μεγάλναμ γιάν το πράμα...
 Γιαλτζίδ, στο λέγο τον κερό
 Δεν ίκσερανε γράμα.
 Κανίς δε πόρνεν αχτα μας
 Να γραφτ' κε να διαβάζ.
 Κριφά Λεόντις μαναχότ
 Μαθένιςκεν ατότ'.

— 17 —

Σκυμκέσσα νύχτες... Πες ν' αγιάτ
 Λεθόνς διαβάζ χαρτία.
 Διαβάζ, νυνίζ. Δεν βρῖσσεκ μυράτ
 Το γιάσσεκο-τ' το καρδία.
 Στον κόζμο ὅγεν--χυραταλέθ,
 Τραγούδα ιζκιλέθ.
 Νύ ἴσσεεν μέγα, φοσερό
 Κε γλόσα κυφτερό!

— 18 —

Ας ἴτον πλόγυτ σταρσεινάς,
 Αν ἔδιχνεν τα χάϊδα-τ',
 Απσά τζυζαίθαν-τον, ντρανάς,
 Λεόν τα υντραμαίδα.
 Σ' αφτό αγάπαναν γιασζλάρ
 Το χοριατί παλκάρ,
 Σ' αφτό πες χώρα πλυς πολί
 Τοτ' ἴχαντον χυλί.

— 19 —

Πσιλός, νιγλός, γιαρασυχλίδς
 'Τος χόρζεν 'χτα πεδιά.
 Μπικένεπσεν Λεθόνς—γιαλτζίς
 Κυςσκόσς τ' κυρίτς—Μαρία.
 Κριφά Λεόντις στα γυργά
 Τ' Μαρία τινιγά...
 Ε-ε, τισ δεν ίσσεν στο γιασσλίχ
 Το πρότο σεβταλίχ!..

— 20 —

... Ας εν τα λόγια-μυ κοντό,
 Πολά να λέγο τιάλο...
 Απςά 'τιν δί-τιν δινατά
 Αγάπσαν τεναντᾶλο.
 Ζμονίθαν στον Λεθόν, ελμπέτ,
 Τα πίκρες, το ζαμέτ
 Κε ίνκσεν στράτες ψοσερά
 Καρδία-τ' το χαρά!

— 21 —

Πσιλός, νιγλός γιαν το φιντάν —
Λεόνς—δικό-μας φίλος,
Σρενκλάιβεν γιαν το κυλιαλιάν,
Αντα ριχότε ίλιος.
Σ' μαρέα τ' ίλεις,—εν αφτός
Γαρίπς κε ορφανός,
Δεν έχι πράμα, τυρπατζιλίχ
Κε χάνι γιαλτζιλίχ...

4.

ΣΕΒΤΑΛΙΧ

— 22 —

... Σικόν θραδὶς πας υρανόν
Το κόκκινο τ' σιμέα.
Λαφρό τυμάνε γιαν το καπνό
Ιπλότη πες πυταμέα.
Πες τα υτζάγια φένετ φος.
Αχ' τζόρτες θγεν καπνός.
Ροθίμσεν τ' μάνα-τ' το μισχάρ,
Μανκρέθ πες το ατζάρ.

ΙΖΟΓΡΑΦΙΑ ΤΥ ΖΟΓΡΑΦ. Θ. ΓΙΑΛΙ

Πσελός, νιγλότ, γιαρασυγλίδς—
Τος χόρζεν 'χτα πεδία.
Λιπικένιπσιν Λεόνς—γιαλτζίς
Κοσσχόςς τ' κυρίτς—Μαρία.

(σελ. 22)

— 23 —

Περνά κερός, πεσιρά σκυτνί.
 Παντό τιντζλίχ, αθόρα.
 Το στράτα τεκαράν πυχνί,
 Τ' αμάκσσα πάγνε ς' χόρα.
 Τ' αμάκσσα πάγνε πεσαλίν
 Πες νίχτας το σκυτίν,
 Τ' αμάκσσα ζμπδάζυνε σκυτνά
 Να ζόνε ς' Σαρτανά.

— 24 —

Ατότ' Λεόντι Χοναγπέις
 Αρσίνζεν τα τραγούδα...
 Ατότ' γυλτζάρκα «ζοπ», «τσαμπέ» —
 Σιχτάιθανε τα θούδα
 Κε αναστένζαν κυρμενίδ
 Γαναχτιζμέν γιαλτζιδ.
 (Αχ' μέρας φος ος το σκυτίν
 Μιντάιθανε ατίν!)

— 25 —

Λεόντις πεσίρανεν μίπιρτέν
 Δαφτότ-τ' τα υντραμάϊδα,
 Γιαλτζίδ φοςέρναν γιανκιντέν
 Αχ' εσένκα-τ' χυρατάϊδα.
 Τ' αμάκσσα ζπδάζυνε σκυτνά
 Να ζόνε ς' Σαρτανά.
 Ος χόρα λον το ταρχμά
 Τ' αέρα αιδονά!...

— 26 —

Σ' ολνός πολά ζπυδάζ Λεόνς.
 Πιχτά χτιπά καρδία-τ' ...
 Ας εν σκυτίν, ας εν αργός, —
 Στο νυ-τ' τι κζεν Μαρία.
 Αφτί ατόρ' να εν μπορί
 Σμα ς' γάκα-τε το γιρί.
 Ντρανά Μαρία στα μαρείς:
 Τι φένετ Χοναγπέις;...

— 27 —

Κριφά ζιλέβνε κυρασείς
 Μαρίας το μορφιάδα:
 Τα μάτια-τς μάβρα, χάλις λείς,
 Τα φέρνε αχτ' Ελλάδα.
 Το πλέχτρα-τς γιαν νερό το φριδ.
 Κε κάθε ένατς φριδ
 Φτινό κε όμορφο γαιτάν...
 Απλόγυτς σαν φιντάν!

— 28 —

Πολά πεδία χοριατί
 Πρατόνε πες' τ' Μαρία.
 'Ντα πάι με τον Λεβόν αφτί—
 Πονί πολνός τ' καρδία...
 Πολί τ' Μαρία 'ντα ντρανόν
 Τα ρεάφλες-τιν κυρτόν...
 Κριφά-κριφά χαρσού-τς βιγλίς
 Ο Λαφαζάν Μπορίς-ς...

— 29 —

Χαρσού ε' Μαρία τα δεντρά
 Χλιωρά κλαδιά γέρνι.
 Λεόντις ίρτεν. Ας' χαρά
 Το πρόσωπο-τε φοςέρνεν...
 Πολά χτ' ατίνα σσέριτ 'τος...
 Τιν στέκνε ος αργός
 Κε νίχτα, χάλις μάδρο πλι—,
 Στζαδέβ πας το γιαλί.

— 30 —

— «Πες το γιαλί-μας ζδύχτεν φος.
 Γο κόμα στέκνυμ ντάμας.
 Αντα γιρίζο σπιτ αργός
 Τζορέβνε-με τακάμας!
 Αντόνις—γάκα-μ', θριςκα μανά,
 Αντα πρατὺ σκυτνά.
 Αχ' σπιτ' γο κζέβχ το βραδμέρ,
 Αφτός ναμί το κσερ!»

— 31 —

Γιλιάζ το πλέχτρας χάλις φιδ...
 'Τιν μπέκκα αναλίχταν.
 — «Λεόντι, πρატ αχ σπιτ, κεμίθ...
 Γανάχτσις... Καλινίχτα!»
 Ντρανά χαρσού-τς, νυνίξ Λεόντι;
 «Περνόνε δία χρόνς
 Κε στο θαχτλίδοκo τ' στουτυτιέρ
 Να έρχετ να τιν περ!»

— 32 —

Μαρία δάιν... Κυντό χαρά!
 — Μαρία... Φινουμια!...
 Σιπάισεν άνεμος λαφρά
 Φιςσνέας τα κλαδιά...
 Λεόντις τίντζκα ς' στράτα κλοθ
 Κε ιζκιλέθ τραγόδ...
 — Πό να σε φερ τ' αγάπ δικός,
 Γιαλτζίς κε ορφανός;

5.

ΓΙΥΡΟΝΤΚΥ
ΧΑΡΑΧΥΣΣ

— 33 —

...Τ' αγάπ—το εσσ κυντά στιρείς...
(Αιτς ίτυνε καμία!)
Δεν ίσσειν θαχτ ο Χοναγπίς
Να περ Κοσκόες τ' Μαρία!
Τ' αγάπ κε το μορφιάδα πλυσ
Μετρύντο στο κυμός.
Τίς εσσ πλυσσία κε φλιωρί—
Τος όλο-πα μπορί!

—34—

Τίς ες ε' ολνός πολά νταύς
 Στα εχότια, στο πραθλένια;
 Στα όλα έμπρο κάθνε πλυς,
 Σιπέθνε σπρύτσκα γένια.
 Τζαχ έμπρο—σάφι σαιγιλιδ
 Χοριάτκο συρπατζιδ
 Κά μέσα—χάλις υνταμάνς—
 Λον πλύςσυς Λαφαζάνς.

— 35 —

Κυλάκυσ γιάν τον Λαφαζάν
 (Πό ίνε τιν ατόρα!)
 Ατότ', τυ λέγο το ζαμάν,
 Μις λίγο ίχαμ ε' χόρα.
 Σ' αφτόνα άθορπο μπιτερ
 Κανίς τι πρέπνα κσερ.
 Δεν ίτον άλο συρπατζίς
 Ατίτκος υγυρσίζς!

—36—

Σ' γιαλτζιὸς μπαστσά πολί εργάτ
 Τ' αμάκισα τὸ φορτόνι,
 Ολνίχτα, — τ' χόρα ντα κεμάτ, —
 'Τιν ματ τι καρυτσόνι.
 Κατ-λίγο τίπος αν κσεχάνς —
 Σιχτέθσε Λαφαζάνς!
 Το ὀρίμο-τ χάλιν θυρυντί
 Παέν πες χαλαλτί...

—37—

Κοτνίξ το πρόσωπο δικό-τ,
 'Γος άμα φυσκομένος.
 Τον γιότ'-πα ὀρίξ, θαρίς εν γιό-τ
 Κανίς μπαρισστραμένος.
 Το συρπατζλιχ αψτός αρτρέθ,
 Τον γιότ'-πα ὀεν χιέθ..
 - «Τα μέρες χανς — πλουσίο χανς!»
 Νυνίξ ο Λαφαζάνς.

— 38 —

Αχμάχο Λαφαζάν «το πλι»
 Μεγάλνεν πες το πράμα.
 Πατάλς—νε νὺ κε νε γιαπί—
 Δεν ίξερεν ἴτος γράμα.
 Μα τί το χράστες το γιαπί,
 Ἵτα εσσ'ς πολὰ καπίκ;
 Με το καπίκ αχμάχς-πα ζίς...
 Κε ζίνιςκεν Μπορίς σί!...

.

— 39 —

...Δεντρὸ τα φίλα χάλις γιέζ.
 Μαράθαν τα υρκένια.
 Κενόριο χαρπυζί μπεχμές
 Αφνίζ πες τα λικένια.
 Κοντένι μέρα, ἴλιος κρον,
 Φτιορύτε το αλόν.
 Χαπέις-χαπέις μαθρίζ το τζολ...
 Το στρυτυτιέρ σιμόν...

— 40 —

Στ' ατίντς, τις μόνο τ' δλία-τ' κσερ,
 Τυγς σσέρια ίνε κσένα,—
 Στ' ατίντς—καλτιέρ γιά στυρυτιέρ—
 'Το ίτον όλο-ένα:
 Θαρίς, πολά κλόνσις σι
 Κε γιόμοσις τ' μυρσί;
 Γιά, μπέλτιμ, ίθρες τιν τζαράς;
 Κε φόριασες τ' ταιφάς;

— 41 —

Γιόχ, κόσμος γιάν τον Λαφαζάν
 Ατότες ρατλανέφκνε,
 Γυργά πιρνά στο κσέιο ζαν
 Ατίν τι κσεμερέφκνε,
 Ατίν τι ντρέχνε με τ' χαρλόθ
 Ακσπόλτ πας το χυρόθ,
 'Τιλογα έτρεχαμε μ'ις
 Κε κάθα-ις γιαλτζίς!

— 42 —

Ατίν εορέφχνε στο τυτιάν,
 Θαρίς-κε χαραχύσσα.
 'Ντα μπαν απέσο Λαφαζάνε
 Τιντζλέθνε τα νταύσσα.
 Τί ντεπ ατίτκο εςς σαιγί;
 Οτ' εςς χυτρά, ιλχί,
 Εςς θόιδα, άλγα αλπαρά
 Κε σπερν πολά σπορά!

— 43 —

Πολί γαρίπ, πολί γιαλτζίδ
 Ατόνα καταρόνι.
 Ζιλέθνε πλύςς κε συρπατζίδ,
 Ιρέθνε να τον σόννι
 Κε μόνο ίς—μπορίς να λείς,
 Λέοντι Χοναγπείς,
 Σαιγί γιά φόβυ τι μπικιτρέθ,
 Σ' ατόνα τι σαχνέθ...

—44—

Ο Λαφαζάνς μεγαλεφτράς
 Πας τον Λεόν χολιάσσεκετ:
 — Καλό, καμία έρχετ ραστ,
 Αφτός στα σσέρια-μ' πιάσσεκετ!
 «Ναμί σικόνς ει τον δαρτός,
 Γαρίπς κε ορφανός!
 Εγό κουντένο το μιντάνς!» —
 Νυνίζ ο Λαφαζάνς...

—45—

— «Απσά δικός τ' καρδία χρον
 'Ντα θγενς απ' πέσο ε' χόρα!
 Καλό, Λεόντι, τζάλχα σον
 Αφτό τ' βαχτλίδοχο όρα.
 Τραγούδα άλα τραγοδάς,
 Τ' Μαρία-πα ζμονάς.
 Μπορίς-ε φετνό το στουρυτιέρ
 Τ' Μαρία να τιν περ!»

ΙΖΟΓΡΑΦΙΑ ΤΥ ΖΟΓΡΑΦ. Θ. ΓΙΑΛΙ

Τις εες ε' ολνύς πολά νταύς
Στα εχότια, στο πραβλένια;
Στα όλα έμπρο κάθνε πλυσ...
...Κε μέσα—γάλις ονταμάνς—
Λον πλύςους—Λαφαζάνς.

(σελ. 31)

— 46 —

... Αιτε, τίλογα το χαραχύσσ
 Χυλτέθι πας τα πλίτζα,
 Αθλάϊθαν αναχόρταστ πλυσσ
 Γαρίπκα τα κυρίτζα.
 Τίς ίτον όμορφι, ελμπέτ,
 'Τί ίθρεσσκιν «χισμέτ»,
 Στο πλύσσκο άντρα, σαν χυρμπάν,
 Δυγμέν χαμπαριστάν...

6.

Τ' ΧΑΤΕ ΣΙΜΟΝ ...

— 47 —

... Τρασζέν το γιάσσο το μπουντάχ,
Πετόν τα ιρανίδα.

Φτινό κε άσπρο κανκαράχ
Ιπλότη πες καλαμίδα.

— Γιατί αφίνε κε πάις, εσυλδόν;

— Τ' αέρα άρταχ χρον.

— Γιατί, δεντρό, στον πάτο γέρς;

— Οτ' ίρτεν εσυρυτιέρς...

— 48 —

Ας χαν τα φίλα-τ' το τζιτζάκ,
 Ας εν τα νίχτες κρία,--
 Δεν χρον Λεόντι το αγάπ,
 Λεόν τ' αγάπ ς' Μαρία.
 Βαστά το νόνιζμα-τ' Λεόνς:
 Περνώνε διά χρονε
 Κε στο βαχτλιόκο τ' στουρυτιέρ
 Τ' Μαρία να τιν περ!

— 49 —

Λεόν το βαχτ—λαφρό τυμάνς:
 Σορέφκέτ κε νταγλέφκετ...

.

Γιορτάτκο μέρα Λαφαζάνς
 Ντ' γινέκα-τ' παργυρέφκετ:
 —«Μπρε-ε, νικοτίρσα, τί θαρίς,
 Παντρέβου τον Μπορίς;
 Ντρανά κυρίτς,—τα ςείλια-τ γλιφτ...
 Να θρίσκουμ χριάζετ νιφ!

— 50 —

Γο ένα έβαλα στο ματ.
 Σε μας αφτί χανία
 Μπορί να εν μπικενεμάτ:
 Κοσσκός κυρίτς — Μαρία!»
 — «Σ' αφτό καλό γινέκα μισ
 Τι έρίσκυμ στον Μπορίς.
 Μπιλνέθ Μαρία (τ'εν να λείς!)
 'Χτα όλα τ' κυραξείς!»...

— 51 —

— Να πάγο άθρι στο μπαζάρ
 Κε στερ άντα γιρίζο,
 Γο πέρο ντάμαμ πυκρυξάρ
 Κε στον Κοσσκός ορίζο!
 Κοσσκός Αντόνις ες ιςτάχ.
 Να νίςκυμιτς «χυνάχ»
 — Ορίστε — ίπεν-με, — μπαρόχ,
 Τι θα σας λέγυ-μ «γιόχ»!

— 52 —

— «Ελμπέτ, κανίς αν το μπιλτρέθ
Το αβριζνό το δλία
Λεθόνς μπορί κριφά να φεθ
Ας χόρα με τ' Μαρία!
Αφτος μπορί αντα γιρέθ
Τα τέρια-τ' να σορέθ!»
Κε Λαφαζανς τζαρά χαντρέθ
Να τον γιαγαλατρέθ ..

— 53 —

Απσά περνά, απσά μπιτέθ
Τ' στουτυτιρέσσο μέρα
Κε κρίο ήλιος βασιλέθ
Αχ το γιαλό απέρα.
Γιαλίζνε άστρες κατινά
Απ' πάνο ς' Σαρτανά.
Το ανιατζίδχο τζαναθάρ
Γιρίζ αχ το μπαζάρ ..

— 54 —

Γυρόντο λίκος εν μυχάτς,
 Καλά νυνίζ το δλία-τ:
 'Τος ίδρεν τέσερα νυμάτς
 Αχ πλύσσα τα πεδία.
 Λεόν ντόσσμάν—
 Ατίν «καρδάρ»
 Σιχόθανε στο μπδαρ
 Κε κάθα-ις με το ταιάχ
 Σορέφταν στο συχάχ...

— 55 —

...Λεόντις φάνιν πας κυσέ.
 Χαρεσύ-τ ιπλόθαν στζαίδα.
 Απ' έμπρο εσύρχσαν εμα στο εσερ-τ
 Αε πέτασαν χαγιαίδα.
 'Τος κυντοστάθεν. Αχ εκυτίν
 Τοτ' κζέθανε αφτίν,
 Ατότες τέσερα νυμάτ
 Σορέφταν γιαναξά-τ'.

— 56 —

— «Φυχρίθ δικό-μας το τραγόδα!
 Χολτάισαν, πέρσαν ντόκαν.
 Σ' Λεβόν τα μάτια πάτος κλοθ
 Θαρίς-κε ντανταρόχα.
 Απίσο τίρπσαν το κεφάλ-τ.
 Ματί-τ' το φος σκυτνίζ
 Κε γιάν το πιγαδί το ματ
 Το έμα κρυζομίζ...

— 57 —

...Βαχτσιζικο εν τ' αγάπς, Λεόν,
 Κοντό δικός το θαχτ εν!..
 Λεόνς κρεμίν. Τ' καρδία-τ' κρον,
 Το έμα-τ' μακαρτιάχτεν.
 Κρεμίν κε δεν μπορί να σκυτ.
 Μπαλέφτεν, γάθον νο-τ..
 Ατότ' στυπόθανε ατίν
 Πες νίχτας το σκυτίν...

— 58 —

Λεόνε, ελμπέτ, δεν εσε χαμπάρ:
 Στ' ακάτο τ' μισαρέα
 Ζπυδάζνε-πάγνε πυκρυεσάρ
 Σ' Κυεεκόεε τ' ν αθλί μαρέα.
 Ζπυδάζνε-πάγνε πυκρυεσάρ
 Δεν ποταμί το γιάρ.
 Γαμπρός—ο Λαφαζάν Μπορίς'ε
 Απ' μέσα-τιν χορίζ...

— 59 —

Τ' αγάπ — το εσε κυντά ετιρέε.
 (Αιτε ιτυνε καμία!)
 Δεν ίεεεν θαχτ ο Χοναγπέεε
 Να περ Κοεεκόεε τ' Μαρία!
 Τ' αγάπ κε το μορφιάδα πλυεε
 Μετρών-το στο κυμύεε.
 Τιε εσε πλυεείο κε φλυωρί—
 Τοε όλο-πα μπορί!..

7.

ΝΤΥΣΣΜΑΝ ΠΙΡΑΝ
Τ' ΧΥΛΙ-ΤΙΝ...

— 60 —

Λεόντις πεφτ. Τι δὴ νταύς.
'Το τ' ν ὅρα στο πραθλένια
Σορέφταν σαρτανιότκο πλυσ,
Σιπέθνε επρώτσκα γένια.
Σορέφταν εάφι εαιγιλιδ
Χοριάτκο σορπατζιδ
Κε μέσα, γάλις ονταμάνς,
Λον κλόσους—Λαφαζάνς.

— 61 —

Αφτός κατ' λεί, φυχρόνε αλ'.
 Τα μάτια-τ' σαν τσιλίδα.
 — «'Μι σόνυ να ντρανό γο παλ,
 Στα γέρατα-μ' τα ίδα!
 Εμίσ πες χόρα, ευρπατζίδ,
 Μεγάλναμ γιάσσο φιδ.
 Σις κσέριτ'—τί μπορί να εν,
 Αφτό αν μεγαλέν;!

— 62 —

Φυχράτ υριάτνικε, σταρσινάς
 Κε γιν' πασσίε πας πόρτα.
 — «Καμπός γυνίζνε αλ τα μας:
 «Φάι τον φιλάν κε χόρτα!»
 Λιτς τίνα λεί, — αφτός, ελμπέτ,
 Τι κσερ φιδί τ' αντέτ;
 'Το γιάν το φλόγα στο υρτέν
 Καμία δε χυρτέν!

— 63 —

Καμία μισ—ροτό γο σας—
 Μισχίλια ίκσαμ τόσα;
 Θελιάχτεν 'πλόγου σταρσινάς
 Πας το φιδί το γλόσα!
 Γιά ει, Τζουκόρ, γιά ει, Παπούς,
 Σις,—σαιγιλιό κε πλυς!
 Φιλάιτε, ποτ' γαρίπ γιατσελάρ
 Να σκύνε στο μπουδάρ;

— 64 —

Μπιλνέθ πας το τεμιζχο εσον
 Βαθί γρινζό μπατρέα.
 'Αιτς μπιλινέθι κε Λεθόνς
 Σ' δικό-μας τ' μισαρέα!
 Πρατύνε χοριατί γιατσελάρ
 Πες Χοναγπέι τ' αχνάρ.
 Μπιλά μεγάλο,—σον κερός,—
 Μπορί να καμ αφτός!

— 65 —

Ζερ τίπος εσσ να χιέβ αφτός:
Το σπύτι-τ' γιά το πράμα-τ'!»

— Φιράτ-τον, ος πω τ' εν αργός,
Ας λαχαρτέδ'υμ ντάμα-τ'!
— Ας φτίγο με τ' χυλί χαρσσύ-τι!
— Στα, φέρο γο το νυ-τ'!
— Ντινκέβ δικά-μας τα γυρθέις!
Χυλίζνε 'χτα μαρείς...

— 66 —

Θαρίς-κε στο πραδλένια βραζ
Φυλέα μιλιςσί.
Πισ' τον Λεόν ο σταρσινάς
Πελί τον γυζμπασσί.
— «Ατόρ', Λεόντι, τί να χαμσι;»
Νονίξ ο Λαφαζάνς.
Αφτός κρυά χαμνογελά:
— «Το δλία πάι καλά!»

— 67 —

... Βαχτείζωχο εν τ' αγάπες, Λεόν,
Κυντό δικός το θαχτ εν...

... Σκυτίν: με μάβρο το ριντόν
Το Σαρτανά στζυπάχτεν.

Πραβλένια.

Κόζμυς.

'Αγρο: «ντος!»...

.

Νταγλέφταν πλυες αργός.

Πες το τορμύ, παχα το χλιδί

Αφίχαν το πεδί...

— 68 —

'Ντα ίφεραν τα μάτια-τ' φος,

'Ντα ίρτεν νή-τ, κυρμένος,

Στο χοριατί τορμύ αφτός

Βριςζάτε μαντριζμένος.

Τος μέγα πόνο νταγιανέθ.
 Το σάρκα-τ' τζυζ, ειζλέθ.
 Χτιπά, -- δεν έρχετε κανίς
 Τα πόρτες να ανίζ...

— 69 —

Πλακόθεν λόρια-τ' το σκυτίν...
 Τεχ' φέννι άστρες χρία...
 — «Μαρία... Πό θρισσκάτ αφτί,
 Τί καμ απόρ' Μαρία;
 'Τί, μπέλτιμ, σμα στο ταιςχυρά
 Φιλάι-τον στα γουργά;...
 Πολά φορείς σκυτνά, αργός
 Γιανάσσεθιν αφτός!»

8.

ΑΡΑΒΟΝΙΣ

— 70 —

«Το δέντρο πάντοτε φερ πυρρό,
Μα άνεμος κρεμίζει-το,
Γ' αρίπκο μάνα ες μυρό,
Μα κσένος ανχαλίζειτο».
Ατίτχο ίτυνε κερός,
(Νονίζυνε χαμπός,
Κενόριο κόζμος γιαν τι σας, —
Θαρίς κε πρέμα μιός!)

— 71 —

Ατόσες το κυρτσί το βραχτ
 Με το μορφιάδατς ντάμα,
 Τα ζόια-τς ἔχανε ιεστάχ.
 Να πόλναν γιαν το πράμα.
 Το νό-τιν ἴτυνε κυντό:
 'Τιν ντράναναν ε' αφτό,
 Ταπλός, το μέγα ερπατζλίχ
 Δύε βραχτ κε σεβταλίχ!

.

— 72 —

Κοιςκόσς το γλόσα χάλις μλαρ.
 (Μπιτέρ κατ-λίγο τιάλο!)

Εμ ερπατζίς, εμ πυκρυσάρ
 Μαχτέβνε τεναντάλο.
 Μαρία κάθεται πας κριβάτ,
 'Τα λόια-τιν φυκράτ.
 — Ιόχ, ιόχ, τί εν αφτό; νυνίς.
 'Τ' καρδιά-τς λαχταρίζ...

— 73 —

Ἐτιν ἔλεγαν πολὰ ζαμάν
 Πολὰ γαλτζέα λόια:
 — «Τίς τ' ἐν χαίλῃς στον Λαφαζάν
 Στα σμα να νίσσκειτ σόια!»
 Μαρία τίντζα πασίρσεν κλέι.
 Αντόνις—γάκκ-τς—λέι:
 — «Γρικάς, πιρνός ος να σιμόν,
 Σι ζρόνα τον Λεόν!

— 74 —

Αν νιατλέθς το ζίσμο-ς χανς,
 Οτ' ἐν το νος ικρίκκο!
 Ζερ ἀ'ο τίτκο θρίσκειτ παιφά
 Εμ πλύσσο, εμ μπερλίκκο!
 Τίς εςσ αρτίκκο ζαιρέ
 Στον Λαφαζάν νκυρέ;
 Κανίς τα πρόδατα-τ' μετρά,
 Για τίτκο εςσ χυτρά!

— 75 —

Εσί ιρέθς να χανς αφτό
 Στον Χοναχπέι κερόνο.
 Ατότες έμπρο στον Θεγό
 Γο ςένα γαταρόνο!
 Αν δε φνκράς το ίπα γο,
 Φοβ.θ αχ' τον Θεγό!
 Θαρό κε, μπέλτιμ, ο Θεγός
 Γιρ'ς ματ'ς το φος!»

— 76 —

Λιγά το μπόρια το φιντάν
 Κε γιάςκα τα θορία...
 Χαπατραιμέν χαμπαριστάν
 Λιτς λιτςέν κε Μαρία.
 Χαπατραιμέν χαμπαριστάν,
 Φοβεριαζμέν τεκρίλ,
 Μαρία ίντυνε χαίλ
 Να περ του Λαφαζάν...

— 77 —

— Ιπξέτ' καντίλα! Ο θεγός

Ας δώ-μας το θλυά!..

Βιγλίζ πας καντιλί το φος

Ματόφρα παναγία...

— Πρατ' χαθ, αγμόχα. Σόντω κλές!

— Υρίστε στο τραπέζ!

Αθνίζ κε μριζ το χαυρμά,

Ασπρίζ το μσουχά...

— 78 —

Το δλία μπίτεπσιν καλά.

Χτιπόνε τα καρτία...

— Γαμπρέ, υρίστε!— Παρ, χυντά!

... Πεσ νόχα κλέ! Μαρία...

Κατ'λίγο ετέρα πυκρυσάρ

Δε ετέκυνε στο μπδάρ.

Τοτ' μπέν απέσο' οντχράνς —

Απλόγυτ Λαφαζάνς...

— 79 —

... Πας το τραπέζι το χαυρνά
Πολά φορές κρόσεν.
Κυτέθ ε' Κοσσοκόσσε το χονουσεμά,
Ταχάτ πολά αργός εν.
Θαρίς ντυελάιζεν το ιλχί,—
Νταύεσσα, ντυμπυρτί...
Κε άρταχ θρόμμεν το ραχί
Πες όλο τ' χαραλτί...

— 80 —

«— Ντρανό χαρσεύ-εας, μασσαλλά!
Λαπόθετ, χάλις ζμίικσα.
Φουκριθα, φιλακσα πυλά.
Σοστό τραγόδ τ' αγρίικσα!
Θορίς κορέφτανε γυλθόδ,—
Το γλόεα-τιν τι κλολ.
Φιρέτ αδό τον Χοναγκπέι,
Κανά τραγόδ ας λεί!»

Αχμάχκο Λαφαζάν «το πλί»
Μεγάλνεν πες' το πράμα.
Πατάλς, νε νύ κε νε γιαπί,
Δεν ίκσερεν τος γράμα...

(σελ. 33)

Αὐτὸς ἔπεν Λαφαζάνης.

— 82 —

... Χτιπά ε χλιδί το ανιγάρ.
Στα πόρτες όκσο θρίζνε
Κε μεθιζμένι πυκρυσσάρ -
Στον Χοναχπέι υρίζνε.
— «Λεόντι, άιντα ένα τυχι.
Σ' Κουσεκός εν χυνυσεμά.
Κανά τραγόδ-πα τραγοδάς,
Τ' Μαρία-πα ντρανάς!»

— 83 —

Τος γέλασιν. Ατίν καλά
Λεόν τ' καρδιά κέρνι.

— Μαρία...

Μάν'α!...

...!Ενα τνα

Λεόν τ' τυρμύ φοςέρνεν...

Ζμονίθαν όλα-πα αμάν:

Τον πόνν, χασιβέτ,

Κε ίκσανε δικά-τ ντυσσιμάν

Ανόνιστο:

— «Αιτέτ!»

9.

ΧΑΡΣΣΥ-ΧΑΡΣΣΥ

— 84 —

Σ' Κεσκόρε το σπίτι—ντοζ-ντομάν...
Χτιπόνε τα καρτιά.
Λεόνε ντρανά τον Λαφαζάν;
Μα δεν ντρανά τ' Μαρία.
Αντόνε πιάκεν το μπυγύ τ,
Χαμνυγελά χαρσό-τ.
Ο Λαφαζάνε καρτί γιομόν,
Τραθάτο στον Λεόν...

— 85 —

— Γιατί ντρανάς κε δε λαλῖς
 Κε πέλεις τα χανάτιας;
 Σι, μπέλτιμ, ντρέπισ στον Μπορίς
 Νά λείε-τον «φος τα μάτιας»!
 Αφτός, παλκάρ, κατ-λίγο στερ
 Τ' Μαρία να τιν περ.
 Στο σημερνό τ' θραδί αφτός
 Σαέφκετε γαμπρός!

— 86 —

— Πλατέτσας!

— Νάζις!...

Αιδονόν

Καφτία πες τα εσέρα.

— «Ορίστε, έρχες στο ντυχόν.

Τ' αι-Διμιτρί νιμέρα.

Καρδιάς, κέρο, ες αγύ,

Μα 'το εν απ' θεγύ.

Μι πονισκάς για το χαμπάρ,

Τραγόδα-μας, παλκάρ!»

— 87 —

Σκυτίν, σκυτίν... Μακρά-μακρά
 Χυλίζνε τα κυρόνις.
 Χα-χα! Λεόις να τραγουδά
 Σ' Μιρίκς τ' αραθόνις!
 —Το πίκρας πέρασεν στο χραρ,
 Τραγόδα αίτς, παλκάρ,
 Κε αχ' τραγόδς πολά ζαμάν
 Λς κλεγυνε ντυξεμάν!

— 88 —

Τραγόδα το τραγόδς, γιαλτζίς!
 Κυντό δικός το θαχτ εν...
 Ζερ τίτκο όρομα κανίς
 Καμία ροματιάχτεν,
 Τίλογο άτχο ει ντρανάς
 Ατόρα στα γνεφάς!
 Στο τί ατόρ' να υεξανέθς
 Κε τίνα να πιστέθς;!

— 89 —

Ντρανάς: εμ κόζμοι, εμ θεγός
 Τραβόνε ε πλυσ:ε μαρέα:
 Σ' ατίντε αφτός εν καρδαχός,
 Σ' γαρίπε 'τος εν μιτρέα!
 Τραγόδα τυ τραγόδε, Λεόν,
 Μακρά-μακρά.ας ζον
 Κε 'ντα γρικόνε το νταύ:ε:
 Ας τρέμνε όλι πλυσ!

— 90 —

Ας πάι δικός ε' φονί μακρά,
 Ας ζον ε' ολνός τα φτιά!...
 — «Ει, φινυρία, Σαρτανά!
 Μαρία... φινυρία!
 Το πάγο μπόνα στο Χομπάν
 Μακρά 'χτον Λατζάν.
 Ναμί γιορτάζ αφτός πολά
 Καρδία-μ' το μπιλά!

— 91 —

Στο χαϊδέτ κε στο ζαμέτ
 Αεπρί'νε τα μαλίκ-μ',
 Πω τιάν πρατίζμε το χιζμέτ,
 Γο δεν ζμονό τ' Μαρία!
 Τί τιάν παθένο κε ντρανό —
 Τ' Μαρία τι ζμονό.
 Σ' δικότε τ' χαντίρ, σ' ντυσεμάνε χαρστού
 Γο ζίμυρ τραγοδού!»

* * *

Λεόντις πεσίρσεν το τραγού,
 Το έντον στερ ναμλίδχο...
 Το κάθιχ ένι-τ λόγο εν
 Πικρό, χασιβετλίδχο...

11.

ΛΕΟΝΤΙΣ ΤΡΑΓΥΔΑ

«Εχί, πῶ χλυρίζνε τα γιάσσεκα σιλθέεις, —
Κοφιὰ το γιορόντκο κατέα...
Ας ἐν χοριστά κοζμυχύ τα στιρέεις, —
Ἵτα πάγνε σ' μυρμόρια μαρέα.

Εἰς ὅλο-πα ἄκρα,
Το ἔχεν πσιρι.
Κανίς ας γραφί-τ'
Να γλιτόν τι μπορί!

Αιτς, σσένκα στο τζολ υνιαχλέθ το μισχάρ,
 Το φόθο ζμονά στα χαρὺδα-τ:
 Ντρανάς. λίγο στέρα κανά τζαναθάρ
 Τσινέθ πες το όρυς τα στύδα-τ'...

Αιτς ίτον γραμένο
 Διχό-μ' το γραφί:
 Να κρύγνι ντυςσμάν
 Πες καρδία-μ καρφί.

Γαρίπ το μπιλά εν στον πλύσσο χαρά.
 Ανκέθιτ ατύτα-μ' τα λόια:
 Ιόχ, πλυσς κε γαρίπ ος να εν το ντυνιά
 Τι νίςσκνε καμία-πα «ςόια»!

Ποθένυν γιορόντ
 Κε γερνόνε γιαςσλάρ...
 Γαρίπ το σαμπύρ-πα
 Περνά αχ το χαρρ!

Τα ίδες κε πέρασες, —τίπος-πα τ' εν!
 Τα φλάγγε-σε έμπρο —μυρλόγα.
 Τ' χυλί-μας πλιθέν γιαν αφτό το υρτέν.
 Μεγάλο αφάνιτο φλόγα!

Κε έρχετ κερός,
 'Ντα ζμονά-ζας θεός!
 Σε ζας-πα να ζβίχκετε
 Μέρας το φος...

Γο φίγο κε πάγο μακρά απ' αδό,
 Σ' κανά εοδαρό κсениτία,
 Μα ος να κατθέν πας το φτιάλου χυρόθ,
 Τι θα να ζμονέσω τ' Μαρία.

Τι θα να λαρότ
 Πες καρδιά-μ' τ' γερά.
 Σις πίρετ αντάμα-τε
 Στερνό-μ' το χαρά!

Ανκέθο τ' Μαρία κε ζέζερυ κριφά...
 — Ας ίζε θαχτλίδεα, Μαρία!
 Καμία ε' καρδιά-ε' τ' αγάπ αν γνεφά, —
 Ανκέθς τον Λεόντι καμία...

Με τ' κριο καρδιά
 Απςά να γερνύ,
 Μα ος πυ να ζίσο
 Τι θα σε ζμονού!»

12.

ΦΟΣΕΡΟ ΓΙΑΣΣΛΙΧ

— 92 —

... Μπιτράιζεν το τραγούδ-τ' Λεόνς
Με το θαρί τ' καρδιά...
Πολά, πολά θαρέα χρόνς
Δεν ίδεν τος τ' Μαρία.
Το ίπεν--έκαμεν-το 'τος:
Ενα θραδί αργός
Ατόνα πέραν-τον τ' ουμπάν,
Τις θάιναν στο Χυμπάν.

— 93 —

Κε αϊτε-πα γέρασιν αριός
 Με τ' ορφανό τ' καρδιά.
 Στα μάτια-τ' γιάλλ'ιν χλιπτικό ζου,
 Ντα άνκεδιν τ' Μαρία.
 Τραγούδα όμορφα, καλά
 Γιντράισεν 'τος πολά
 Κε αιδονά πες τα πολά
 Καρδιά-τ' το μπιλά...

— 94 —

Γιάν τασιμέννα τα νερά,
 Τα πύια στέκισμο τ' έχνε.
 Να στεγε τα χρόνια τ' έςς τζαρά,
 'Τα ολα έμπρο ντρέχνε!
 Σοστά τι λόριας δε ντρανάι,
 Αφίλαχτα γερνάι...
 Μπρε-ε, ά να νίσιχεν (ως χρονο
 Το πέθανεν Λεόνι!

— 95 —

Ε-ε, λόγια ίπασε πολλά...
 Τ' δίγμα-μ' κζέιν μεγάλο.
 Εσί μπιλτράιζες-το καλά, ---
 Τί να σε λέγο τιάλο;!
 Αιτς έζναν χρόνια χραν-χαντάρ
 Γαρίπι: γιορόντ, γιασσιλάρ...
 Αφτό το ζίςμο—τις το κσερ—
 Απσά τον κόζμο γερν!

— 96 —

Ε-ε, χρόνια πέραςαν πολλά...
 Εσίς, γιασσιλάρ, ατόρα
 Βρισεκάζετς ετ' άλο το ντυνιά,
 Κενύριο χτίζετ χώρα.
 Δεν έσσιτ στεθαρά στιρέις
 Τα ιςσεν Χοναγπέις.
 Ατόρ, ε δικό-εας τον κερό
 Τ' γιασιελίχ εν φοσερό!

— 97 —

Ελμπέτ, λυγάς-λυγάς ντυσσεμάν
 Ακόμα γαρδαλέβνε,
 Ατίτκι, γιαν την Λαφαζάν
 Να ζυν τζαρά χαντρέβνε,
 Αφτίν ε' κανά κυσέ σκυτό
 Τιμάζνε κακό,
 Μα άλο δε ντρανόν μιντάν
 Αδίνати ντυσσεμάν!

— 98 —

Σις τόρα εσένκα τραγυδάτ,
 Σσεγκλέβετ κάθια όρα...
 Καλά υσέβ κε φερ χυδάτ
 Σοβιετικί-μας χώρα!
 Τις θαλ' χαρσού ε' αφτό τ' χυδάτ;
 Γιασσελάρ, εργάτ, χοριάτ,
 Πυ φένετ σοσιαλιζμός,
 Αφόβια—εμπρός!

— 99 —

Ντυσσιμάνο-μας χαντρέβ τζαρά
 Να κρούι ς' κανά μαρέα.
 Πιασέτε μπέκκα κε πσιλά
 Το κόκκινο τ' εμέα!
 Ο Στάλιν δυνατό το εσερ
 Πρατίζ το ΕΣΣΡ
 Κε το νταύςς-ςας αιδονά
 Πες όλο τό ντυνιά!

— 100 —

Εσίς νικάτ το γαριπλίχ!
 Χαρά, εσενκλίχ γιομάτο,
 Σις έσσιτ λέφτερο γιαςσλίχ
 Στο λέφτερο τον πάτο!
 Εν μέγα θάχτ ατόρ' να ζίς,
 'Ντα δάθαν κάτο-ίς
 Τα χρόνια άτχα κε σκυτνά,
 Τα χρόνια εμπριζνά!

.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

* * *

— Τί εόπασες, παδί; Να φερ κανά τσιγάρα!
Ο Γιόρκας έγαλ χαρτίτε, πεσιρά τσιγάρα μπρεβ...
Αρένουν υρ-ανρόρ τα άστρες ζζανκαριάρκα,
Γενέθαν ο Τζολπάνς. Απεά να κσεμερέβ.

Κσεμέρεπειν. Τα άστρες όλα ζθίχταν.
Πλατέα πας το ζιρτ κοτίνζεν υρανός.
Αφίκεν-μας κε δάιν εκυτνό κε κρίο νίχτα
Κε ίρτεν όμερζο αβοριγό πιρνός...

Πετὸν κε τραγοῦν τα ξένκα τα ξυλδόνια.
 Το τράκτορ κσίπασεν πινέσσο το τιντζλίχ.
 Το νὺνιζμα-μ' αφίν τα εμπριζνά τα χρόνια,
 Το νὺνιζμα-μ' γιρίξ ε' δικο-μας το γιασελίχ.

...Παλ' ἴρτεν ἀνικσις, τίλογα ἴτον πάντα.
 Καρδιά-μ' ας χαρά-τ' χτιπά πιχτά-πιχτά.
 Το ξέρυ-μ κε γελό, θαρίς δεν ἴμε τράντα,
 Θαρίς τα χρόνια-μ' εν δεκαεφτά,

Θαρίς δεν πέρασαν τα τράντα στρυτιέρα,
 Θαρίς κε δεν μπορί το ζίσμο-μ' να βραδέν,
 Θαρίς κε για τ' ολνός κε για τ' δικά-μ τα τέρια
 Ατόρα το γιασελίχ πεσιρίθεν γιανκιντέν.

Ντρανό με το χαρά, τίλογα μέρα ε' μέρα
 Υσέβι ἀνθρωπος, το ζίσμο κενυριώτ...
 Για τ' Βερα γο ροτύ,—δαςχάλσα ἴνε Βέρα!
 Ροτύ, πό εν Αντρίς;—Μαθέν στο Ινστιτούτ!

Αντόνς—στο σελοσδιέτ, με τράκτορ πες τα τζόλια
 Αλέκσις αρτραέβ το μάθρο καματό,
 Δυλέβι στο ζαθότ ο μασσινίστας Κόλιας,
 Γυργόρς εν κομαντίρς στον Κόκινο Στρατό!

Εμίς γενίθαμε καλό, βαχτλίδχο όρα.
 Τα τέρια-μ, αν μετράς—δεν πέρυνε ισάπ.
 Αδρέφια-μ κε χαρτάςς, ι καρδακί-μυ χόρα,
 Γο για τι σας βαστύ το μέγαμ το αγάπ!

Ζερ εςς τζαρά να χρον δικό-μας το καρδιά,
 Ζερ εςς τζαρά ατόρ' κανίς-μας να γερνά;
 Ντρανάς, στον υρανό τα σιδερίτχα πλία
 Αφόδιτα πετόν στα σίνεφα πσιλά!

Καλά τα έχτισαν μπασσχαριμένα εσέρα.
 Βοίζ πες το μοτόρ δικό-μας το χυδιάτ.
 Εμίς τα ζτάνσαμε κε τόρα σιν αέρα
 Τζιζέβ τα σίνεφα αλίγιτο χανάτ!

Ντρανάς, πες το Σιμπέρ, πύ ε εμπριζνά τα χρόνια
 Αρέα πάτανιν τυ κοζμοκύ το μπδάρ, —
 Σσουρίζ το παροβόζ, καπνίζυνε ζαθότια,
 Πυ ίτυν κίκκο τζολ — ατόρα εν μπαζάρ!

Δικό-μας το χισμέτ εν πες δαφτύ-μας εσέρια.
 Καλά το κσέρουμε, ντυσεμάν-μας τ' ίνε λιγ,
 Μα ίμετς μισ καρδάρ, υσέθυμ μέρα ε' μέρα,
 Με τ' χόρα τζιτζακιά δικό-μας το γιασσίχ!

Μισ ίμετς έτιμι κε άντα έρχετ όρα
 Εμίσ χαρσσύ ε ντυσεμάνε σικύμετς γιαν το τζαπ...
 ...Αδρέφια-μ κε χαρτάςς στι καρδακί-τιν χόρα
 Βαστόνε πες καρδίεσ αμέτριτο αγάπ!...

ΛΙΓΑ ΛΟΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΙΜΑ «ΛΕΟΝΤΙ ΧΟΝΑΓΠΕΙΣ»

Μετρό χριαζόμενο να λεγο κάμποσα λόγια για το
πίμα «ΛΕΟΝΤΙ ΧΟΝΑΓΠΕΙΣ».

Το πιάμα-μν ίνε γραμένο για τος γιασεσλάρους.

Δεν ίνε αρτίλχο για τος γιασεσλάρους, τίνα με-
γάλνανε ίστερα απ' τιν Οχτοόριανί ρεθολιώτσια, να το
κσέρουν, τίλογα έζναν είφτε γιασεσλάρ γαρίπ, δουλεφτάδ,
τίλογα μαγανέματα, ιςσιλιτράιμο τράθαναν αφτί απ' τος
κυλάκους, τίνα ίχανε τότες όλα τα υκόμια, όλα τα τζα-
ράιδα να ζλίκουν τος γαρίπς, να πλυσσένουν με τα κσένα
ζαμέτια.

Το γιασεσλίχ κε ι ιστορία του Λεόντι Χοναγπέι, που
ίνε γραμένι στο πιάμα, φανερά δίχνι το θαρί ζίσμο, που
ίτουν για τος γαρίπς—ρομιός, ε'αφτό τον κερό, όταν αφτί
ακόμα δεν ίκσεραν τζαρά να χυτχαρέφκουνε απ το κα-
πιταλιστικό κυλάκιχο ζιγό.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΙΜΑ

Ο ναμλίδς μπασεχαριμένος πιτίς Λεόντι Χοναγ-
πέις, τυνε τα τραγοίδα τραγουδύν-τα ος τα τόρα, αν
ίχεν-πα μεγάλο μπασεχαρία (ταλάντ) δεν μπόρεσε να
ουστρέθι αφτό το ταλάντ, απ' αφτό, ότι ίτυνε γαρίπς,
γιαλτζίς, ότι τα στρατες στον γαρίπ ατότες ίτανε άλιαχ
κυντά.

Στι θάσι το πύιμά-μυ «Λεόντι Χοναγπέις» ίνε
βαλιμένο αλιθινό φακτ, πύιο ίτυνε στ' ασλίτ στο χοριό
Σαρτανά, πυ έζνιν στο γιασελίχ-τ' ο Λ. Χοναγπέις.
Το τραγούδι το Λεόντι Χοναγπέις πυ ίνε στο πύιμα,
έγραψα-το εγώ απλόγυμ, μα έγραψα-το πάνο στι θάσι
(να οσνόθε) στα τραγοίδα κε στα λόια το Χοναγπέι, πυ
ίτανε γραμένα στο δραματικό-το έργο. Οτ' δεν ίχα τζα-
ρά να έβρυ τα τραγοίδα κε το δραματικό έργο στι ρο-
μείκι γλώσα, εγώ κάμποσα φάκτια κε ματεριάλ για το
πύιμά-μυ πια απ' το βιβλίο τις ς. Κ. ΚΟΣΤΑΝ:
«ΑΧ ΤΙ ΡΟΜΕΙΚΙ ΛΙΤΕΡΑΤΥΡΑ ΑΣΤ' ΜΑΡΙΥ-
ΠΟΛΙΑ», πυ τα τραγοίδα κε το δραματικό έργο το
Λ. Χοναγπέι ίνε μεταφραζμένα στιν ουκρανική γλώσα.

Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

	Σελίδα
1. ΑΦΙΕΡΟΣΙ	5
2. ΠΡΟΔΟΓΟΣ	9
3. ΑΙΤΣ ΙΤΥΝΙ ΚΑΜΙΑ	12
4. ΠΑΔΙΚΑΡΟΣ ΔΕΟΝΣ	19
5. ΣΕΒΤΑΔΙΧ	24
6. ΓΙΥΡΟΝΤΚΥ ΧΑΡΑΧΥΣΣ	30
7. Τ' ΧΑΤΕ ΣΙΜΟΝ	38
8. ΝΤΥΣΣΜΑΝ ΠΕΡΝΙ Τ'ΧΥΔΙ-ΤΙΝ	45
9. ΑΡΑΒΟΝΙΣ	51
10. ΧΑΡΣΣΥ-ΧΑΡΣΣΥ	59
11. ΔΕΟΝΤΙΣ ΤΡΑΓΥΔΑ	64
12. ΦΟΣΕΡΟ ΓΙΑΣΣΔΙΧ	67
13. ΕΠΙΛΟΓΟΣ	72

Стат.форм. 110×150 печ. лист. 5 — 42,500 знаков. Тираж 1,500

в листе 21600.— Міськліт 2305 Зам 4995 Маріупіль, держдрукарня.

ТІМІ—1.50К.
ЦЕНА—1.50К.

Д 8
665 9892

